



Αθήνα, 25-07-2012

Αριθ. Πρωτ.: Γ//ΕΞ/5143/25-07-2012

**ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ Ε ΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ**

Α Π Ο Φ Α Σ Η 127/2012

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την 24.07.2012 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυμένου του Προέδρου της Αρχής Πέτρου Χριστόφορου, Π. Τσαντίλας ως εισηγητής και Χ. Ανθόπουλος, αναπληρωματικά μέλη σε αντικατάσταση των τακτικών μελών, Α. Πράσσου, και Δ. Μπριόλα αντίστοιχα, οι οποίοι αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Επίσης δεν παρέστησαν, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως, ο Α. Μεταξάς, τακτικό μέλος, και ο αναπληρωτής του Γ. Λαζαράκος, λόγω κωλύματος. Παρούσα, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ήταν η Αθηνά Μπούρκα, πληροφορικός ελεγκτής, ως βοηθός εισηγήτρια και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα παρακάτω:

Ο Οργανισμός Λιμένος Ηρακλείου Α.Ε. (εφεξής «υπεύθυνος επεξεργασίας») κατέθεσε με το υπ. αρ. πρωτ. 2381/31-05-2012 έγγραφό του (υπ. αρ. πρωτ. ΓΝ/ΕΙΣ/784/05-06-2012 της Αρχής) γνωστοποίηση/αίτηση για άδεια επεξεργασίας αρχείου βιομετρικών δεδομένων με σκοπό τον έλεγχο τήρησης του ωραρίου εργασίας από τους υπαλλήλους που εργάζονται στους χώρους του λιμένα. Η γνωστοποίηση συνοδεύεται από έκθεση σκοπιμότητας για τη χρήση του εν λόγω συστήματος, τη σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του υπεύθυνου επεξεργασίας, καθώς και τεχνικές λεπτομέρειες σχετικά με την εγκατάσταση και λειτουργία του

συστήματος.

Ειδικότερα, η λειτουργία του συστήματος βασίζεται στην βιομετρική μέθοδο της γεωμετρίας παλάμης, κατά την οποία εξάγεται το βιομετρικό αποτύπωμα από τη λήψη τρισδιάστατης εικόνας της χειρός (κατά τη φάση της εγγραφής στο βιομετρικό σύστημα) και αποθηκεύεται σε κεντρική βάση δεδομένων με χρήση μοναδικού αναγνωριστικού (ID). Έτσι, για κάθε άτομο που έχει εγγραφεί στο βιομετρικό σύστημα, είναι δυνατή η επαλήθευση της ταυτότητάς του κατά την είσοδο ή την έξοδο από τον ελεγχόμενο από το σύστημα χώρο με την εκ νέου εξαγωγή του βιομετρικού του αποτυπώματος (βάσει της γεωμετρίας της παλάμης του) και σύγκριση με αυτό που είναι ήδη αποθηκευμένο στην κεντρική βάση και φέρει το μοναδικό αναγνωριστικό του. Κατά τον τρόπο αυτό είναι δυνατή η ταυτοποίηση των υπαλλήλων που εισέρχονται ή εξέρχονται από τις εγκαταστάσεις του υπεύθυνου επεξεργασίας που, σε συνδυασμό με το σύστημα ωρομέτρησης βάσει μαγνητικής κάρτας, επιτρέπει τον έλεγχο του ακριβούς χρόνου προσέλευσης και εξόδου (τήρηση του ωραρίου). Τα βιομετρικά δεδομένα της κεντρικής βάσης θα διατηρούνται για αόριστο χρονικό διάστημα, ενώ τα δεδομένα αναφορικά με την τήρηση του ωραρίου θα συνδέονται με το σύστημα υπολογισμού της μισθοδοσίας και θα καταστρέφονται ανά δίμηνο και πάντα μετά την έκδοση της τελικής κατάστασης μισθοδοσίας εκάστου μήνα.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των προαναφερομένων στοιχείων, αφού άκουσε τον εισηγητή και την βοηθό εισηγητού, η οποία στη συνέχεια αποχώρησε, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Το άρθρο 2 του ν. 2472/1997, ορίζει ότι «δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα» είναι «κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων». «Υποκείμενο των δεδομένων» είναι «το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα, και του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί, δηλαδή μπορεί να προσδιορισθεί αμέσως ή εμμέσως, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από άποψη φυσική, βιολογική, ψυχική, οικονομική, πολιτιστική, πολιτική ή κοινωνική». Όπως έχει κατ' επανάληψη κρίνει η Αρχή με προηγούμενες αποφάσεις

της, τα βιομετρικά δεδομένα αποτελούν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα καθώς μπορούν να θεωρηθούν τόσο ως περιεχόμενο πληροφοριών που χαρακτηρίζει συγκεκριμένες βιολογικές ιδιότητες, φυσιολογικά χαρακτηριστικά ή/και προσωπικά γνωρίσματα που είναι μοναδικά για ένα άτομο, όσο και ως στοιχείο αντιστοίχισης μιας πληροφορίας με το άτομο αυτό και κατ' επέκταση ως στοιχείο αναγνώρισης του εν λόγω ατόμου.

2. Σύμφωνα με το αρ. 4 παρ. 1 στοιχ. α) – δ) του ν. 2472/1997, κριτήριο για τη νομιμότητα της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι η αρχή της αναλογικότητας, κατά την οποία πρέπει κάθε φορά να εξετάζεται αν η επεξεργασία των συγκεκριμένων δεδομένων είναι απολύτως αναγκαία για τον επιδιωκόμενο σκοπό, ο οποίος δεν μπορεί να επιτευχθεί με λιγότερο επαχθή για το πρόσωπο μέσα. Ειδικότερα, τα προσωπικά δεδομένα πρέπει α) να συλλέγονται με τρόπο θεμιτό και νόμιμο, για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών, β) να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας, γ) να είναι ακριβή και, εφόσον χρειάζεται, να υποβάλλονται σε ενημέρωση και δ) να διατηρούνται σε μορφή που επιτρέπει τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υποκειμένων τους μόνο κατά τη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται για την πραγματοποίηση το σκοπού της επεξεργασίας.

3. Το τμήμα Ε, παρ. 3 της οδηγίας 115/2001 της Αρχής για την προστασία των προσωπικών δεδομένων στο πεδίο των εργασιακών σχέσεων αναφέρει: *«Από την αρχή της αναλογικότητας, όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 4 του ν. 2472/97, η χρήση βιομετρικών μεθόδων για τη διαπίστωση της ταυτότητας των εργαζομένων και την πρόσβαση στο σύνολο ή τμήμα των χώρων εργασίας είναι επιτρεπτή μόνο στις περιπτώσεις που αυτό επιβάλλεται από ιδιαίτερες απαιτήσεις ασφαλείας των χώρων εργασίας και εφόσον δεν υπάρχει άλλο μέσο για την επίτευξη του σκοπού αυτού (π.χ. στρατιωτικές εγκαταστάσεις, εργαστήρια υψηλού κινδύνου). Κατά συνέπεια, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να σταθμίζει κάθε φορά αφενός τους υπάρχοντες κινδύνους, την έκταση των κινδύνων αυτών και τις υπάρχουσες εναλλακτικές δυνατότητες αντιμετώπισης των κινδύνων και, αφετέρου, τις προσβολές της ανθρώπινης προσωπικότητας και της ιδιωτικότητας από τη χρήση τέτοιων μεθόδων.»*

4. Κατ' εφαρμογή της αρχής της αναλογικότητας, η Αρχή έχει επιτρέψει τη χρήση βιομετρικών συστημάτων για τον έλεγχο πρόσβασης σε χώρους εργασίας αποκλειστικά και μόνο σε περιπτώσεις ιδιαίτερα κρίσιμων εγκαταστάσεων και με

μοναδικό σκοπό την προστασία των προσώπων και των αγαθών εντός αυτών (βλ. αποφάσεις 9/2003, 52/2008, 56/2009). Αντίθετα, σε κάθε άλλη περίπτωση έχει επιβάλει τη διακοπή της λειτουργίας των βιομετρικών συστημάτων, θεωρώντας ότι η χρήση τους δεν είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας (βλ. αποφάσεις 245/9/2000, 50/2007, 74/2009).

5. Στην υπό κρίση περίπτωση ως σκοπός της επεξεργασίας δηλώνεται η διοίκηση προσωπικού και ειδικότερα ο έλεγχος τήρησης του ωραρίου από τους εργαζόμενους. Το σύστημα εφαρμόζεται συμπληρωματικά της χρήσης μαγνητικών καρτών για τον έλεγχο πρόσβασης των υπαλλήλων στον χώρο εργασίας τους (είσοδος – έξοδος). Σημειώνεται ότι επιπροσθέτως ελέγχεται και η μετακίνηση των υπαλλήλων εντός των διαφορετικών χώρων του λιμένα (εγκαταστάσεις διοίκησης, αποθηκών, τελωνείου, ελεύθερης ζώνης και γενικά σε χώρους του λιμένα που καλύπτονται από το διεθνή κώδικα ασφαλείας ISPS) με τη χρήση των μαγνητικών καρτών.

6. Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, υφίσταται έννομο συμφέρον του υπεύθυνου επεξεργασίας για τον έλεγχο τήρησης του ωραρίου από τους υπαλλήλους του, αλλά η χρήση βιομετρικού συστήματος εισάγει μια επαχθή και δυσανάλογη για τα υποκείμενα επεξεργασία (αποθήκευση βιομετρικών αποτυπωμάτων για αόριστο χρονικό διάστημα σε κεντρική βάση δεδομένων) σε σχέση με το σκοπό για τον οποίο επιχειρείται, χωρίς αυτό να είναι απαραίτητο, καθώς ο έλεγχος μπορεί να πραγματοποιηθεί επαρκώς και με άλλα ηπιότερα εναλλακτικά μέσα, όπως οι μαγνητικές κάρτες χωρίς βιομετρικά στοιχεία. Η επεξεργασία που έχει γνωστοποιηθεί από τον υπεύθυνο επεξεργασίας απαιτεί τη συλλογή περισσότερων δεδομένων απ' όσα απαιτούνται για την ικανοποίηση του σκοπού της επεξεργασίας και ως εκ τούτου δεν συνάδει με τη διάταξη του άρθρου 4 ν. 2472/1997.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή

Αποφαίνεται ότι η εγκατάσταση βιομετρικού συστήματος από τον υπεύθυνο επεξεργασίας για τον σκοπό του ελέγχου τήρησης του ωραρίου δεν είναι νόμιμη.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου